

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

Success Factors on Risk Management of Udon Thani Hospital in Udon Thani Province

สุภา นาส่าง^{1*}, ทศนีย์ ธนอนันต์ตระกูล², บุษบา จันทระราช³, ภัทริกา ศิริสถิตย์⁴ และ อรธนา บุญทองดี⁵

Supa Nasaeng^{1*}, Thassanee Thanaanantrakul², Busaba Jantharach³

Pattariga Sirisatit⁴ and Ontana Boontongdee⁵

^{1,2,3,4,5}สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดร สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 จังหวัดหนองคาย 43000

^{1,2,3,4,5}Field of Accounting, Udonthani Vocational College, Institute of Vocational Education : Northeastern Region1 Nongkhai 43000

Received : 2020-06-05 Revised : 2020-11-27 Accepted : 2020-01-06

บทคัดย่อ

การศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 275 ราย โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก คือการที่ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนกลยุทธ์ มีความเข้าใจในเรื่องแผนกลยุทธ์ของโรงพยาบาลอุดรธานี การเปลี่ยนแปลงนโยบายของกระทรวงมีการปรับปรุงการดำเนินงานที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ความเสี่ยงทางการเงิน อยู่ในระดับมาก มีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสและจัดทำทะเบียนคุมงบประมาณต่าง ๆ ภายในโรงพยาบาลอุดรธานี เพื่อตรวจสอบการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ที่ทันสมัย ความเสี่ยงทางด้านกฎหมายและข้อกำหนดผูกพันองค์กร อยู่ในระดับมาก บุคลากรรับรู้การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ มาตรการ

*สุภา นาส่าง

E-mail : Supa.Nasaeng@gmail.com

ข้อกำหนดจากต้นสังกัด บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบของกฎหมาย และระเบียบวินัย และมีความรู้ความเข้าใจ วิธีการและกฎระเบียบในการตรวจสอบภายใน ความเสี่ยงทางการบัญชี อยู่ในระดับมาก การมีเอกสารประกอบหรือรายละเอียดการปรับปรุงรายการบัญชีประกอบใบสำคัญทั่วไปเพื่อเป็นหลักฐานสำคัญในการจัดทำงบการเงินตรงตามความต้องการและทันต่อเวลา คุ่มค่า ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ภายในองค์กรต้องมีบรรยากาศในการทำงานที่เหมาะสม มีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดี มีเครื่องมือเครื่องใช้เพียงพอต่อการทำงาน เครื่องมือเครื่องใช้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับการใช้งาน และสภาพแวดล้อมขององค์กรเป็นแรงจูงใจในการทำงาน

คำสำคัญ : ความสำเร็จ, การบริหารความเสี่ยง, สภาพแวดล้อมขององค์กร

Abstract

The objective of this research was to study the success factors on risk management of Udonthani Hospital in Udonthani. It is a survey method research. The population used was 275 people using random sampling. Moreover, questionnaires used as a tool for studying. The statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The study results showed that management and personnel at Udon Thani hospital in Udon Thani province have an opinion about the strategic risk at a high level; the executives have the knowledge and ability to manage the policy, vision, mission, strategic plan and being updated with the ministry's policy. They also perform the ability to revise some operation that do not meet objectives. Besides, a financial risk was at a high level. However, the operation was managed with transparency and prepare budget control registers within Udon Thani Hospital to verify modern equipment and material purchasing. The Organization's legal and regulatory risks binding is at a high level. Staffs recognize the organization's regulatory changes measures and requirement. They also have a good understanding on the rules and regulations of the law and discipline and have knowledge and understanding methods and regulations for internal auditing accounting risk at a high level. The availability of supporting documents or details of adjustments to accounting transactions together with general certificates as important evidence in the preparation of financial statements in accordance with the needs and in a timely, cost-effective manner at a high level within the organization, there must be a suitable work environment. There is a good security system and sufficient tools and equipment for the work. The tools and appliances are modern and suitable for use and the organizational environment that brings to a motivation for work.

Keywords : Success, Risk management, Organizational environment.

1. บทนำ

ระบบการบริหารจัดการในภาครัฐที่ขาดประสิทธิภาพ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่สำคัญประการหนึ่งมาอย่างต่อเนื่อง ในเรื่องการบริหารจัดการภาครัฐให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เพื่อให้เป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาประเทศให้ประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ 12 ทั้งการบริหารจัดการภาครัฐให้โปร่งใสมีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ ตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและการสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทยให้มีความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาธรรมาภิบาลในภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรมทั้งทางด้านระบบบริหารงานและบุคลากร มีการบริหารจัดการภาครัฐที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพทันสมัย สามารถตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม [1] ทำให้ผลการดำเนินงาน มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหาร ซึ่งจำเป็นต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ การวางแผนการตรวจสอบ การนำแผนสู่การปฏิบัติ การติดตามและการรายงานผลการตรวจสอบจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะเป็นหลักประกันว่าการทำงานในองค์กรบรรลุเป้าหมายหรือไม่ [2] ดังนั้น การบริหารงานของภาครัฐจึงจำเป็นต้องมีการประเมินความเสี่ยงเข้ามาเกี่ยวข้อง

การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่อาศัยความร่วมมือจากผู้ปฏิบัติงานทุกระดับเข้ามามีส่วนร่วมถึงจะบรรลุความสำเร็จของเป้าหมาย ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับ จะได้รับรู้ถึงสาเหตุของความเสี่ยง การจำกัดความเสี่ยง การลดโอกาสเสี่ยง ปริมาณความสูญเสียที่จะเกิดขึ้น ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในโรงพยาบาลจำแนกออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1) ความเสี่ยงทั่วไป ได้แก่ ความผิดพลาดในการสื่อสาร การระบุตัวผู้ป่วย ทรัพย์สินสูญหาย ความเสี่ยงทางสิ่งแวดล้อม 2) ความเสี่ยงเฉพาะโรค ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดจากการรักษาเฉพาะโรคหัตถการนั้น เช่น การแทงเส้นเลือดแล้วเส้น

เลือดแตก การผ่าตัดถูกอวัยวะข้างเคียงเกิดการตัดขาดเลือดออกในสมองจากผลการรักษา 3) ความเสี่ยงทางคลินิก เป็นเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์อันเนื่องมาจากการรักษาพยาบาลผู้ป่วยไม่ถูกต้องหรือไม่มีประสิทธิภาพ [3]

การบริหารงานภาครัฐภารกิจของหน่วยงานทั้งหมด เช่น การบริหารความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงทางการเงิน ความเสี่ยงทางด้านการบัญชี ความเสี่ยงทางด้านการปฏิบัติงาน และความเสี่ยงทางด้านกฎหมายและข้อกำหนดผูกพันองค์กรมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการลดเหตุที่จะเกิดความเสี่ยงและลดขนาดของความเสี่ยง ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงเป้าหมายตามภารกิจหลักของหน่วยงานและเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงานราชการ ของต้นสังกัด และเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงในหน่วยงานภาครัฐมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมถึงปัจจัยความเสี่ยง ซึ่งการบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการองค์กรเป็นเรื่องส่วนรวมที่ทุกคนในองค์กร ตั้งแต่คณะกรรมการ ผู้บริหารระดับสูง จนถึงพนักงานทุกคนควรมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง ซึ่งการบริหารความเสี่ยงที่ดีจะเป็นการวัดความสามารถและการดำเนินงานของบุคลากรภายในองค์กร สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 มาตรา 6 [4] ที่ว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมายต่อการบริหารความเสี่ยง ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงจึงมีความสำคัญต่อการควบคุมภายในองค์กรลดเหตุ ที่จะเกิดความเสี่ยงและลดขนาดของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงและมีความสนใจในการศึกษาว่าปัจจัยใดเป็นปัจจัยแห่ง

ความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

3. ขอบเขตการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร และบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จำนวนทั้งสิ้น 3,096 คน [5]

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร และบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 275 คน โดยเปิดตัวอย่าง Krejcie และ Morgan [6]

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประกอบด้วยแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการประกอบด้วยข้อมูลส่วนต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งงาน และการได้รับการอบรมทางด้านการบริหาร การจัดการความเสี่ยง จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยง ของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ทั้ง 5 ปัจจัยเสี่ยง

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร และบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยใช้วิธีการประมวลผลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี พบว่า ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานีจังหวัดอุดรธานี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 84) อายุ 30-35 ปี (ร้อยละ 33.45) ระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 45.36) ประสบการณ์การทำงาน 7-9 ปี (ร้อยละ 30.91) และมีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 25,000 บาท (ร้อยละ 90.55)

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยรวมและรายด้าน ดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลอุดรธานีจังหวัดอุดรธานี โดยรวม

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลอุดรธานี	$\bar{X}$	S.D.	ความเห็น
1. ความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์	4.34	0.65	มาก
2. ความเสี่ยงด้านการบัญชี	4.25	0.66	มาก
3. ความเสี่ยงทางการเงิน	4.27	0.70	มาก
4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน	4.24	0.65	มาก
5. ความเสี่ยงด้านการกฎหมายและข้อกำหนดผูกพันองค์กร	4.27	0.76	มาก
รวม	4.27	0.54	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการปฏิบัติงานที่ส่งผล

ต่อความสำเร็จต่อการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.34$) ความเสี่ยงทางการเงิน และความเสี่ยงทางการกฎหมายและข้อกำหนดผูกพันองค์กร ($\bar{X} = 4.27$) ความเสี่ยงทางด้านบัญชี ($\bar{X} = 4.25$) และความเสี่ยงทางการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.24$)

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยง	$\bar{X}$	S.D.	ความเห็น
ความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์			
1. มีความเข้าใจในเรื่องแผนกลยุทธ์	4.56	0.63	มากที่สุด
2. มีการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวม	4.21	0.65	มาก
3. มีการปรับปรุงการดำเนินงานที่บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้	4.31	0.58	มาก
4. ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหาร นโยบายวิสัยทัศน์/พันธกิจและแผนกลยุทธ์	4.39	0.63	มาก
5. สถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/วิสัยทัศน์	4.24	0.67	มาก
รวม	4.34	0.56	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานีจังหวัดอุดรธานี มีความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีความเข้าใจในเรื่อง แผนกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.56$) ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหาร นโยบายวิสัยทัศน์/พันธกิจและแผนกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.39$) มีการปรับปรุงการดำเนินงานที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ($\bar{X} = 4.31$)

ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงทางด้านการบัญชี

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยง	$\bar{X}$	S.D.	ความเห็น
ความเสี่ยงทางด้านการบัญชี			
1. มีการควบคุมและตรวจสอบหลักฐานการตรวจการรับ-จ่ายถูกต้องครบถ้วนก่อนบันทึกบัญชี	4.25	0.63	มาก
2. การจัดทำรายงานการเงินได้จัดทำอย่างถูกต้องและทันเวลา	4.21	0.66	มาก
3. มีการจัดฝึกอบรมอย่างเพียงพอให้กับเจ้าหน้าที่บัญชี	4.40	0.64	มาก
4. มีการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานบัญชีไทย และมีการวางขั้นตอนระบบบัญชีอย่างถูกต้อง	4.11	0.61	มาก
5. มีการจัดทำงบการเงินเพื่อเสนอให้ผู้บริหารได้ทราบและมีการลงลายมือชื่อตรวจสอบจากผู้บริหาร	4.11	0.61	มาก
รวม	4.25	0.55	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงทางด้านการบัญชีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย มีการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานบัญชีไทย และมีการวางขั้นตอนระบบบัญชีอย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 4.40$) มีการควบคุมและตรวจสอบหลักฐานการตรวจการรับ-จ่าย ให้ถูกต้องครบถ้วนก่อนบันทึกบัญชี ($\bar{X} = 4.26$) การจัดทำรายงานการเงินได้จัดทำอย่างถูกต้องและทันเวลา ($\bar{X} = 4.25$)

ตารางที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงทางการเงิน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยง	$\bar{X}$	S.D.	ความเห็น
ความเสี่ยงทางการเงิน			
1. งบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้ในแต่ละปีเพียงพอต่อการใช้จ่ายในโรงพยาบาลอุดรธานี	4.22	0.63	มาก
2. มีเงินทุนหมุนเวียนและเงินสดสำรองต่อการพัฒนาในปัจจุบันและในอนาคต	4.29	0.65	มาก
3. งานการเงิน มีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้	4.42	0.66	มาก
4. มีการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์อย่างคุ้มค่า และมีความเหมาะสมต่อวัตถุประสงค์ที่ใช้	4.31	0.64	มาก
5. การเบิกจ่ายงบประมาณทันตามกำหนดเวลา	4.28	0.66	มาก
รวม	4.27	0.54	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงทางการเงินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย งานการเงิน มีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.42$) มีการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์อย่างคุ้มค่า และมีความเหมาะสมต่อวัตถุประสงค์ที่ใช้ ($\bar{X} = 4.31$) มีเงินทุนหมุนเวียนและเงินสดสำรองต่อการพัฒนาในปัจจุบันและในอนาคต ($\bar{X} = 4.29$) การเบิกจ่ายงบประมาณทันตามกำหนด เวลา ($\bar{X} = 4.28$) และงบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้ในแต่ละปีเพียงพอต่อการใช้จ่ายในโรงพยาบาลอุดรธานี ($\bar{X} = 4.22$)

ตารางที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยง	$\bar{X}$	S.D.	ความเห็น
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน			
1. บุคลากรมีสมรรถนะต่อการปฏิบัติงานตามที่กำหนด	4.47	0.61	มาก
2. เครื่องมือ เครื่องใช้มีความเพียงพอทันสมัยและเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน	4.10	0.66	มาก
3. การจัดสวัสดิการการจ่ายค่าตอบแทน และสวัสดิการประโยชน์	4.20	0.61	มาก
4. สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน	4.25	0.65	มาก
5. ภายในองค์กรมีบรรยากาศในการทำงานที่เหมาะสมและมีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดี	4.19	0.62	มาก
รวม	4.24	0.55	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย บุคลากรมีสมรรถนะต่อการปฏิบัติงานตามที่กำหนด ($\bar{X} = 4.47$) สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.25$) การจัดสวัสดิการการจ่ายค่าตอบแทน และสวัสดิการประโยชน์ ($\bar{X} = 4.20$) ภายในองค์กรมีบรรยากาศในการทำงานที่เหมาะสมและมีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดี ($\bar{X} = 4.19$) และเครื่องมือ เครื่องใช้มีความเพียงพอทันสมัยและเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.10$)

ตารางที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงทางด้านกฎหมายและข้อกำหนดผูกพันองค์กร

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยง	$\bar{X}$	S.D.	ความเห็น
ความเสี่ยงทางด้านกฎหมายและข้อกำหนดผูกพันองค์กร			
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายใน	4.22	0.65	มาก
2. มีการจัดทำเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับการควบคุมภายในเป็นปัจจุบัน	4.24	0.66	มาก
3. กฎระเบียบและข้อบังคับมีความเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน	4.16	0.70	มาก
4. การรับรู้การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ มาตรการข้อกำหนดจากต้นสังกัด	4.48	0.65	มาก
5. มีการตรวจสอบการดำเนินงานจากหน่วยงานตรวจสอบภายนอก	4.23	0.76	มาก
รวม	4.27	0.55	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงทางด้านกฎหมายและข้อกำหนดผูกพันองค์กร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยการรับรู้การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ มาตรการ ข้อกำหนดจากต้นสังกัด ($\bar{X} = 4.48$) มีการจัดทำเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับการควบคุมภายในเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.24$) มีการตรวจสอบการดำเนินงานจากหน่วยงานตรวจสอบภายนอก ($\bar{X} = 4.23$) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายใน ($\bar{X} = 4.22$) และกฎระเบียบและข้อบังคับมีความเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.16$)

5. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ ผลจากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความเสี่ยงด้านการกฎหมายและข้อกำหนดผูกพันองค์กรความเสี่ยงทางการเงิน ความเสี่ยงทางการบัญชี และความเสี่ยงทางการปฏิบัติงาน สามารถสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

5.1 ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 84) อายุ 30-35 ปี (ร้อยละ 33.45) ระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 45.36) ประสบการณ์การทำงาน 7-9 ปี (ร้อยละ 30.91) และมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 25,000 บาท (ร้อยละ 90.55)

5.2 ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงทางด้านกฎหมาย และข้อกำหนดผูกพันองค์กรอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ การรับรู้การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ มาตรการข้อกำหนดจากต้นสังกัด รองลงมาคือ มีการจัดทำเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับการควบคุมภายในเป็นปัจจุบันและความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ กฎระเบียบและข้อบังคับ มีความเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน

5.3 ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ มีความเข้าใจในเรื่องแผนกลยุทธ์ รองลงมาคือ ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจและ แผนกลยุทธ์ และความคิดเห็นน้อยที่สุดคือการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และพันธกิจในภาพรวม

5.4 ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงทางการบัญชีอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ มีการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานบัญชีไทย และมีการวางขั้นตอนระบบบัญชีอย่างถูกต้อง รองลงมาคือ มีการควบคุม และตรวจสอบหลักฐานการตรวจการรับ-จ่าย ให้ถูกต้องครบถ้วนก่อนบันทึกบัญชี และความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ มีการจัดทำงบการเงินเพื่อเสนอให้ผู้บริหารได้ทราบ และมีการลงลายมือชื่อตรวจสอบจากผู้บริหาร

5.5 ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงทางการเงิน อยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ งานการเงิน มีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ รองลงมาคือ มีการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์อย่างคุ้มค่า และมีความเหมาะสมต่อวัตถุประสงค์ที่ใช้ และความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ งบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้ในแต่ละปีเพียงพอต่อการใช้จ่ายในโรงพยาบาลอุดรธานี

5.6 ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยง ด้านการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ บุคลากรมีสมรรถนะต่อการปฏิบัติงานตามที่กำหนด รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน และความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ เครื่องมือ เครื่องใช้มีความเพียงพอทันสมัยและเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน

6. อภิปรายผล

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ รองลงมาคือ ความเสี่ยงทางการเงิน ความเสี่ยงทางด้านกฎหมายและ

ข้อกำหนดผูกพันองค์กร ความเสี่ยงทางด้านการบัญชี และ ความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ความเสี่ยงทางด้านการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถอธิบายผลการศึกษาได้ดังนี้

6.1 ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก คือการที่ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนกลยุทธ์ ทั้งนี้บุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี ต้องมีความเข้าใจในเรื่องแผนกลยุทธ์ ของโรงพยาบาลอุดรธานี การเปลี่ยนแปลงนโยบายของกระทรวงมีการปรับปรุงการดำเนินงานที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ มีตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐานในการขึ้นเงินเดือนและเลื่อนระดับตำแหน่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ [7] พบว่า การบริหารความเสี่ยงช่วยในการพัฒนาองค์กรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกับการบริหาร ความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจ โดยที่มีผู้บริหารมีความเข้าใจกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน ดังนั้น ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์มากที่สุด ก็คือความรู้ความสามารถของผู้บริหาร นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนกลยุทธ์

6.2 ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงทางด้านการบัญชี อยู่ในระดับมาก การมีเอกสารประกอบหรือรายละเอียด การปรับปรุงรายการบัญชี ประกอบใบสำคัญทั่วไป เพื่อเป็นหลักฐานสำคัญในการจัดทำงบการเงินขึ้นตรงตามความต้องการและทันต่อเวลา ทั้งนี้งบการเงินต้องให้ผู้บริหารได้ทราบ และมีการเซ็นตรวจสอบจากผู้บริหาร และมีผู้ตรวจสอบหลักฐานการตรวจการรับจ่ายให้ถูกต้องครบถ้วนก่อนบันทึกบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัยของ [8] พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง คือ ข้อมูลที่ใช้ประกอบการบันทึกบัญชีได้ตามกำหนดเวลาเอกสารที่

ประกอบการบันทึกบัญชีมีความถูกต้องของเอกสารก่อนลงบัญชีระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง มีการสอบทานข้อมูลระหว่างบัญชีเกณฑ์คงค้างกับเกณฑ์เงินสดเป็นประจำและการส่งงบทดลองประจำเดือนทันเวลาที่กำหนด ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงด้านบัญชีมากที่สุด คือ การมีเอกสารประกอบหรือรายละเอียดการปรับปรุงรายการบัญชีประกอบใบสำคัญทั่วไป

6.3 ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงทางด้านการเงิน อยู่ในระดับมาก มีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสโรงพยาบาลอุดรธานี และจัดทำทะเบียนคุมงบประมาณต่าง ๆ ภายในโรงพยาบาลอุดรธานี เพื่อตรวจสอบการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ที่คุ้มค่า และเหมาะสมต่อวัตถุประสงค์ ทั้งนี้การจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์แต่ละครั้งต้องได้มาตรฐาน และคุณภาพในการทำงาน และไม่มี การนำทรัพย์สินส่วนราชการมาใช้ในการส่วนตัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ [9] พบว่า ควรคัดเลือกผู้ปฏิบัติทางด้านการเงินและบัญชีอย่างรอบคอบ การสื่อสารให้ข้อมูลความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง

6.4 ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ภายในองค์กรต้องมีบรรยากาศในการทำงานที่เหมาะสม มีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดี มีเครื่องมือ เครื่องใช้เพียงพอต่อการทำงาน เครื่องใช้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับการใช้งาน และสภาพแวดล้อมขององค์กรเป็นแรงจูงใจในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ [10] ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาระบบการจัดการความเสี่ยงกลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาสถานการณ์ พบว่า ความเสี่ยงเกิดจาก เจ้าหน้าที่ขาดความตระหนัก และขาดความรอบคอบ ไม่ปฏิบัติตามแนวทางที่วางไว้ร่วมกับมีความเหนื่อยล้าจากการทำงาน เมื่อเกิดความเครียดขึ้นต้องการการยอมรับการ

แก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว การสร้างขวัญกำลังใจ และต้องการความช่วยเหลือจากทีมบริหาร ผลการศึกษา นำไปสู่การพัฒนากระบวนการจัดการความเสี่ยง เช่น ปรับปรุง แนวทางการจัดการความเสี่ยงทางกายภาพ การนิเทศและการทำ RCA ผลของการพัฒนาระบบการจัดการ ความเสี่ยง พบว่า อุบัติการณ์ ความเสี่ยงด้านกายภาพ และด้านข้อร้องเรียนมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ด้านกระบวนการทำงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอัตราความคลาดเคลื่อนในการบริหาร ยามีแนวโน้มลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6.5 ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงทางด้านกฎหมายและข้อกำหนดผูกพันองค์กรอยู่ในระดับมาก บุคลากรรับรู้การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ มาตรการ ข้อกำหนดจากต้นสังกัด จัดทำหลักฐานเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการควบคุมภายในเป็นปัจจุบัน โรงพยาบาลอุดรธานี จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและมีการตรวจสอบภายใน บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในกฎระเบียบกฎหมาย และระเบียบวินัย และมีความรู้ ความเข้าใจ วิธีการและกฎระเบียบในการตรวจสอบภายใน สอดคล้องกับ [11] พบว่า การจัดการความเสี่ยงที่ดี จำเป็นต้องสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นกับบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน สนับสนุนให้บุคลากรสามารถประเมินสิ่งคุกคามที่เป็นอันตรายและควรประกอบด้วย กระบวนการประเมินความเสี่ยง การควบคุมความเสี่ยง การเฝ้าระวังความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นใหม่ ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงาน และการบริหารจัดการความเสี่ยง

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ควรมีการศึกษาหลักการวิธีการปฏิบัติงาน นำมาเป็นแนวทางในการจัดการความเสี่ยงในองค์กร

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ควรมีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ของโรงพยาบาลอุดรธานีจังหวัดอุดรธานี เพื่อความถูกต้องและชัดเจนของข้อมูล

7.2.2 ควรมีการเปลี่ยนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบสอบถามเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะจง เพื่อให้ได้ข้อมูลและความคิดเห็นที่ถูกต้องและก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564, 2560, [สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2562].
จาก : <https://www.nesdb.go.th>.
- [2] ศิลปพร ศรีจันทเพชร, กรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร, 2556, [สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2562] จาก : <http://www.jba.tbs.tu.ac.th>.
- [3] สุมลรัตน์ พงษ์ขวัญ, ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารความเสี่ยงของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม, 2560, [8 ตุลาคม 2562], จาก : <https://www.tci-thaijo.org>.
- [4] สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์, พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 มาตรา 6, 2562, [1 พฤศจิกายน 2562], จาก : <http://www.ops.moc.go.th>.
- [5] โรงพยาบาลอุดรธานี, กลุ่มงานทรัพยากรบุคคล, 2562, [15 ตุลาคม 2562], จาก 172.16.254.212/udh.hums/.
- [6] บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 10, สุวีริยาสาส์น, พ.ศ.2560. หน้า 91.

- [7] พัชรินทร์ ขำวงษ์, การบริหารความเสี่ยง
งานการเงิน บัญชีและพัสดุของสถานศึกษา
ภาครัฐแห่งหนึ่ง, 2554, [1 พฤศจิกายน 2562],
จาก : <http://www.repository.muttacth>.
- [8] อลีณา เรื่องบุญญา, ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ
การจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้างของผู้ทำบัญชี
ภาครัฐในกระทรวงสาธารณสุข จังหวัด
ปทุมธานี, 2554, [17 ตุลาคม 2562], จาก :
<http://www.repository.rmutt.ac.th>.
- [9] ไพรวลัย คุณาสถิตยชัย และคณะ, การ
บริหารความเสี่ยงด้านการเงินของมหาวิทยา
ลัยขอนแก่น, 2560, [15 ตุลาคม 2562],
จาก : <http://dspace.bru.ac.th>.
- [10] จีราวรรณ รุ่งเรืองวารินทร์ และคณะ,
การพัฒนาระบบการจัดการความเสี่ยง
กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลพระนครศรี
อยุธยา, 2560, [10 พฤศจิกายน 2562],
จาก : [file:///C:/Users/Windows%
2010SM/](file:///C:/Users/Windows%2010SM/).
- [11] สุภาพร วชิรเมธารัตต์ และคณะ, การ
จัดการความเสี่ยงจากการทำงานของ
บุคลากร โรงพยาบาลร้อยเอ็ด, 2559,
[10 พฤศจิกายน 2562], จาก :
<https://rsucon.rsu.ac.th/files>.